

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

ADVIES BETREFFENDE HET
"VOORSTEL TOT VERDERZETTING VAN DE FINANCIERING VAN
DE 'EMERGING TECHNOLOGY CENTERS' IN HET KADER VAN
HET VLAAMS ACTIEPROGRAMMA VOOR BIOTECHNOLOGIE".

ADVIES VAN DE VRWB BETREFFENDE HET "VOORSTEL TOT VERDERZETTING VAN
DE FINANCIERING VAN DE 'EMERGING TECHNOLOGY CENTERS' IN
HET KADER VAN HET VLAAMS ACTIEPROGRAMMA VOOR BIOTECHNOLOGIE".

RETROACTA

Reeds in 1988 formuleerde de VRWB twee adviezen (VRWB-R/ADV-06 dd. 4 oktober 1988 en VRWB-R/ADV-08 dd. 15 december 1988) omtrent het voorstel van de toenmalige Gemeenschapsminister voor Economie inzake "Een Vlaams Actieprogramma Biotechnologie" (VLAB). In de loop van 1989 werd dit voorstel door de volgende Gemeenschapsminister voor Economie geheroriënteerd en terug voor advies voorgelegd aan de VRWB (VRWB-R/ADV-16 dd. 6 december 1989).

Op 20 december 1989 keurde de Vlaamse Executieve het opstarten van het Vlaams Actieprogramma Biotechnologie goed.

Het oorspronkelijk voorstel had tot doel de industriële toepassing van biotechnologische innovaties te bevorderen door samenwerking tussen universitaire onderzoekscentra en industrie te stimuleren. Door de heroriëntatie werd een extra dimensie toegevoegd, m.n. de consolidatie op lange termijn van het potentieel inzake het industrieel basisonderzoek in geselecteerde kenniscentra (ETC's).

Het VLAB liep over 4 jaar (1990-1993) en omvatte drie luiken:

- 1) voor de lange-termijnacties werden 9 universitaire onderzoekscentra ("Emerging Technology Centers") geselecteerd met een betoelaging van 100 % (overheidsinvestering: 350 MBEF);
- 2) de middellange-termijnacties hadden betrekking op samenwerkingsprojecten tussen onderzoeksgroep en bedrijf, met een betoelaging van 50 % (overheidsinvestering: 337,5 MBEF);
- 3) in het maatschappelijke luik was er ruimte voor zowel lange- als middellange-termijnprojecten (overheidsinvestering: 51 MBEF).

Voor trainingsprogramma's werd 13,5 MBEF uitgetrokken en voor het beheer van het VLAB 30 MBEF.

In opdracht van de huidige Vlaamse Minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen werden de 9 ETC's door het IWT doorgelicht.

Aansluitend bij deze evaluatie heeft de Minister op 21 oktober aan de VRWB een vraag om advies gericht inzake "het inhoudelijk en budgettair concept van de verderzetting van het luik 'Emerging Technology Centers' van het Vlaams Actieprogramma voor Biotechnologie, zoals geformuleerd door de Raad van Bestuur van het Instituut voor Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek".

In dezelfde brief geeft de Minister als oriëntatie aan dat het luik middellange-termijnacties het best kan opgevolgd worden in de vorm van onderzoeksprojecten in te dienen in de autonome functie van het IWT. Wat het vervolg van het luik inzake de maatschappelijke aspecten van biotechnologie betreft stelt de Minister dat deze verder aan bod kunnen komen in het gewone onderzoekprogramma van STV.

VASTSTELLINGEN

1. In de bijlage bij het VRWB-advies van 6 december 1989 betreffende een "geheroriënteerd Vlaams Actieprogramma Biotechnologie" (VRWB-R/ADV-16) stelde de toenmalige VRWB-commissie Biotechnologie: "De CBT suggereert om de selectie van de ETC's niet automatisch als een lange-termijn-consolidatie te beschouwen, maar dat er periodisch een evaluatie geschieden moet".
2. In een multiparameter-analyse heeft het IWT nagegaan in hoeverre
 - de 9 ETC's uitmunten als "center of excellence";
 - de 9 ETC's bijdragen tot de ontwikkeling van "emerging technologies";
 - hun onderzoekprogramma's de doelstellingen van het VLAB hebben ingevuld;
 - hun onderzoek industrieel relevant is.Voor elk criterium worden zij gerangschikt in vier categorieën (A,B,C,D,).

De VRWB stelt met tevredenheid vast dat het luik lange-termijnacties van het VLAB duidelijk succesvol is geweest.

3. De Minister stelt voor op advies van de Raad van Bestuur van het IWT het luik van de lange-termijnacties als volgt verder te zetten.
 - Voor de vier centra die op alle vlakken of op nagenoeg alle vlakken uitmunten, stelt de Minister en het IWT voor, omwille van het feit dat het strategisch belang van hun activiteiten voor een breed segment van het Vlaams bedrijfsleven als een paal boven water staat, deze verder te financieren voor 100% gedurende een periode van vijf jaar. De totale overheidsinvestering hiervoor bedraagt 400 MBEF.
 - De Minister stelt voor principieel te beslissen dat voor de financiering van nader te selecteren kleinere centra in totaal 200 MBEF over een periode van 3-5 jaar te voorzien. De te weerhouden thema's worden vooraf met de bio-industrie vastgelegd. Daarna worden de onderzoeksploegen uitgenodigd op die thema's in te tekenen. De betrokkenheid van de industrie kan gewaarborgd worden door een belangrijke cofinanciering vanuit de industrie.
De VRWB stelt vast dat voor dit punt de adviesvraag van de Minister verschilt met het besluit van het IWT-evaluatierapport, waar werd gesteld: "Op basis van de uitgevoerde analyse van de lopende projecten is het ons inziens niet mogelijk een éénduidig pakket van programma's uit de categorie C samen te stellen dat de technologische noden en de belangen van de bio-industrie op lange termijn veilig stelt. Daarom wordt voorgesteld de bio-industrie nauw te betrekken bij de keuze van de onderzoeksthema's. Dit zou onder meerdere vormen en op meerdere tijdstippen mogelijk zijn" en verder: "Het kan onderzocht worden of de concrete betrokkenheid van de industrie kan aangewakkerd worden door een beperkte deelname in de globale financiering van het programma".
 - De Vlaamse Overheid bestemt 20 MBEF voor de ondersteuning van de technologie-transfer naar de bedrijven.

4. De Raad van Bestuur van het IWT verantwoordt deze totale overheidsinvestering van 620 MBEF in de biotechnologische sector in Vlaanderen op basis van de economische context en op basis van wetenschappelijke, technologische en juridische indicatoren. Er wordt tevens verwezen naar oproepen van de bedrijfswereld om het fundamenteel

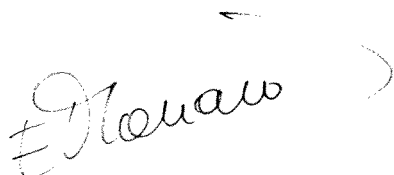
en industrieel basisonderzoek in het algemeen en de biotechnologie in het bijzonder op afdoende wijze en met de nodige continuïteit te financieren.

AANBEVELINGEN

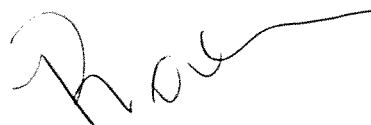
1. De VRWB waardeert ten zeerste dat de bevoegde Minister opdracht heeft gegeven voor de evaluatie van het luik lange-termijnacties van het VLAB en op basis van deze evaluatie een voorstel doet voor de verderzetting van dit luik. De VRWB beveelt aan dat ook voor de andere twee luiken (de middellange-termijnacties en de maatschappelijke aspecten) van hetzelfde programma een evaluatie wordt uitgevoerd en op basis waarvan voorstellen kunnen gedaan worden over het eventueel verder zetten van deze luiken.
2. De VRWB steunt het voornemen van de Vlaamse regering het luik lange-termijnacties van het Vlaams Actieprogramma Biotechnologie langs een selectieve weg te verlengen en er zich aldus van te verzekeren dat de tot nog toe via dit programma gegeven impuls aan het Vlaams biotechnologisch onderzoek en als afgeleide aan de Vlaamse bioindustrie, verder selectief wordt ontwikkeld en geconsolideerd.
3. De VRWB apprecieert het initiatief om, middels een objectieve evaluatie van de in een publiek ondersteund programma geleverde prestaties, tot een verantwoorde aanwending van overheidsmiddelen te komen en aldus het rendement van de geleverde inspanning te beveiligen. Daarbij wenst de VRWB zijn waardering uit te spreken voor de deskundige aanpak van de evaluatie en voor de degelijkheid van het evaluatierapport.
4. Volgens de VRWB verdient het voornemen om, als logische conclusie van de evaluatie, de in het kader van het VLAB best bevonden ploegen verder te ondersteunen, alle waardering.
De VRWB kan in het kader van het VLAB instemmen met de gehanteerde objectieve criteria voor de selectie van deze beste ploegen.
De VRWB stelt bijgevolg voor dat het voorstel van het IWT wordt gevolgd wat betreft de verderzetting van het luik lange-termijnacties van het VLAB.
5. De VRWB benadrukt het belang om in het kader van de continuïteit voor de niet geselecteerde centra, eventueel aangevuld met nieuwe centra, zo snel mogelijk de te weerhouden onderzoeksthema's in overleg met de bioindustrie te bepalen en de geplande oproep tot voorstellen onverwijld te lanceren. Het kader van de onderzoeksthema's moet breed uitgetekend worden en eveneens gericht op ontluikende technologie (emerging technology).
Alhoewel cofinanciering vanuit de industrie voor lange-termijnonderzoek welkom is, mag dit geen voorwaarde zijn bij de selectie van de centra. De betrokkenheid van de industrie mag niet voor gevolg hebben dat onrecht wordt aangedaan aan de filosofie van de ETC's, met name het verrichten van basisonderzoek met brede industriële relevantie. De VRWB treedt in dit verband volledig de visie van het IWT bij.

6. De VRWB kan er volledig mee instemmen dat de Vlaamse overheid een extra-inspanning doet van 20 MBEF voor de technologie-transfer naar de bedrijven. Dit kan o.m. door vormings- en trainingsprogramma's, technologische adviseer- en standby-diensten.

7. Tenslotte stelt de VRWB voor ter bevordering van het gebruik van de Nederlandse taal de Engelse benamingen te vervangen door de geëigende Nederlandse termen. "Emerging Technology" wordt "Ontluikende Technologie", "Emerging Technology Center (ETC)" wordt "Centrum voor Ontluikende Technologie (COT)" en "Call for Proposals" wordt "Oproep tot Voorstellen".

Dr. ir. Elisabeth MONARD
Secretaris

Prof. dr. ir. Jef ROOS
Voorzitter

MINDERHEIDSNOTA BIJ HET ADVIES VAN DE VRWB BETREFFENDE HET "VOORSTEL TOT
VERDERZETTING VAN DE FINANCIERING VAN DE 'EMERGING TECHNOLOGY CENTERS' IN
HET KADER VAN HET VLAAMS ACTIEPROGRAMMA VOOR BIOTECHNOLOGIE",
I.H.B. BIJ DE AANBEVELINGEN 4 EN 5.

Het voorliggende advies leidt tot verschraving van het biotechnologische onderzoekspotentieel in Vlaanderen. Gelet hierop en ook op het feit dat een ruime meerderheid van de projecten positief werd geëvalueerd, wordt voorgesteld dat :

- 1) de vier geselecteerde centra met hun bewezen industriële dimensie via industriële inbreng worden gecofinancierd.
- 2) Een aantal van de overblijvende centra met sterkst fundamenteel wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie een financiering behouden voor een nieuwe periode van drie jaar met een nieuwe objectieve evaluatie gedurende het voorlaatste jaar.

Kees Standaert

Koen De Cleir

Koen De Cleir

Voorhanne
Adams
De Cleir
Eggenant